

САВЕЗ ПЧЕЛАРСКИХ ОРГАНИЗАЦИЈА ЦРНЕ ГОРЕ

ПЧЕЛАРСТВО

2019.
МАТИЦА
ЗЕЛЕНА

БРОЈ
213

ГОДИНА XIX * ПОДГОРИЦА, ЈАНУАР-ФЕБРУАР 2019. * ЦИЈЕНА 1€ * ЗА ЧЛАНОВЕ УДРУЖЕЊА БЕСПЛАТАН

СРЕЋНУ И МЕДОНОСНУ 2019. ГОДИНУ ЖЕЛЕ ВАМ
САВЕЗ ПЧЕЛАРСКИХ ОРГАНИЗАЦИЈА ЦРНЕ ГОРЕ
И РЕДАКЦИЈА ЧАСОПИСА ПЧЕЛАРСТВО

SADRŽAJ

Intervju: Spaso Popović, predsjednik Skupštine

Saveza pčelarskih organizacija Crne Gore

BEZ OBZIRA NA RAZLIKE SVI ŽELIMO

NAPREDAK ZA SAVEZ I PČELARSTVO 4-5

Redakcijski odbor

ZAJEDNIČKI IMPERATIV UNAPRIJEDITI KVALITET PČELARSTVA 6

Studenti Biotehničkog fakulteta u Kući meda

KORISNO ISKUSTVO ZA BUDUĆE STRUČNJAKE 7

Pčelinjak u januaru i februaru

VLAGA U KOŠNICI ŠTETNIJA I OD NAJHLADNIJE ZIME 8-9

Za početnike u pčelarstvu

LJEPLO I KORISNO ZANIMANJE, ALI KAKO POČETI? 11

Bolesti i zaštita pčela

ETINIOZA 12-17

Pogledi: Organska poljoprivredna proizvodnja - milenijumski

cilj u proizvodnji zdrave hrane (3)

ORGANSKO PČELARSTVO IZUZETNA ŠANSNA CRNOGORSKIH PČELARA ... 18-20

Uzgoj matice u Crnoj Gori

ZA JAKO I ZDRAVO DRUŠTVO NEOPHODNA

DOBRA I KVALITETNA MATICA 22-23

Selekcionisanje pčela

GENETSKIM MAŠINAMA DO SUPER PČELA 24-27

Osvrt: Uginuća pčela

SVE VIŠE NEPOZNANICA - POŠTOVATI PREPORUKE

I UPUTSTVA STRUKE I NAUKE 28-29

Pčelarske priče i zapisi

PODGORICA, PLJEVLJA, GRBALJ,

TIVAT, BIJELO POLJE, MOJKOVAC 29-34

OBAVJEŠTENJE

Godišnja članirana pčelara prema Savezu pčelarskih organizacija Crne Gore ostaje na nivou prošle godine i iznosi 10 eura.

Pozivamo sve pčelare da kontaktiraju predstavnike lokalnih pčelarskih udruženja radi učlanjivanja.

Istovremeno koristimo priliku da se zahvalimo sadašnjim članovima na masovnom udruživanju čime doprinose jačanju pčelarskog sektora.

Savez pčelarskih organizacija Crne Gore

NA POČETKU GODINE O NAMA – ZA VAS

Čitajte Pčelarstvo,
ali i – pišite

Časopis koji držite u rukama na početku je 19. godine izlaženja, u proteklih 18 izašlo je 212 brojeva, pravo bogatstvo sa preko šest hiljada stranica „skovano“ u ne baš uvijek povoljnim ekonomskim i društvenim uslovima.

Punoljetstvo uvijek obavezuje, pa je u posljednje vrijeme izražena potreba unaprijeđenja sadržaja časopisa Pčelarstvo i njegovog tehničkog izgleda, odnosno da pčelari/pčelarke, prije svih, u njemu iz broja u broj nalaze što više dobrih tekstova iz pčelarske prakse, struke i nauke, informacija sa terena, ali da sve to bude modernije upakovano, ljepše za oko.

Takav duh kontinuiteta i unaprijeđenja obilježio je i prvu, konstitutivnu, sjednicu Redakcijskog odbora uz obavezujući uvod da je Časopis rastao zajedno sa Savezom pčelarskih organizacija Crne Gore, da je veliki broj stručnih saradnika i pčelara uložio značajan trud u njegov opstanak, ali i da je mali broj onih koji znaju koliko je stvarno bilo potrebno napora i uvjeravanja, kao i rada, da bi ovaj časopis i materijalno opstao.

Pčelarstvo je svjedok napretka i rasta pčelarskog sektora u Crnoj Gori, značajno je doprinio edukaciji pčelara, unaprijeđenju njihovih znanja i vještina, što je bio osnovni motiv osnivača ali i orijentir i imperativ za budući rad.

Stav i zahtjev Redakcijskog odbora je da je nužno povećati broj saradnika u Pčelarstvu, autora koji bi pisali o temama i aktuelnim pitanjima iz pčelarstva, naučnih radnika, pčelara dobrih i uspješnih praktičara koji bi svoja znanja i iskustva iz tehnologije pčelarenja i zaštite pčela prenosili na druge. Ali Pčelarstvo će biti otvoreno za sve, da kažemo, obične pčelare, da nam se jave s predlozima, primjedbama, pitanjima, svojom pčelarskom pričom, po kojom fotografijom...

Dakle, poštovani pčelari/pčelarke, urednici i saradnici Pčelarstva uz obećanu pomoć Redakcijskog odbora, nastojace da u narednim brojevima u ovom časopisu imate što da pročitate, nadamo se i bolje, više i raznovrsnije ako nam se pridruži više novih saradnika. A vi, da ponovimo s početka – čitajte, ali i pišite.

IMPRESUM

PČELARSTVO

STRUČNO-INFORMATIVNI MJESEČNIK

IZDAVAČ: SAVEZ PČELARSKIH
ORGANIZACIJA CRNE GORE

Adresa: Grbe bb 81412 Danilovgrad,

Telefon: 069/941-505

e-mail: spocg@t-com.me

sajt: www.pcelarstvo.me

ZA IZDAVAČA:

Radule Miljanić

GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK:

Vaso Stanišić

e-mail: vmstanisic@gmail.com

TEHNIČKI UREDNIK:

Dragan Lučić

Redakcijski odbor „Pčelarstva“:

Marijan Plantak, predsjednik, prof.
dr Mirjana Bojanić-Rašović, dr Ratko
Ralević, Dragana Šutović, Slobodan
Radović, Milan Isidorović, Šekib
Džogović i Vladimir Radulović.

SPONZOR:

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE I
RURALNOG RAZVOJA CRNE GORE

Adresa Redakcije:

Grbe bb, Danilovgrad

ŽR 550-1347-19

Podgorička banka, Podgorica

Sa naznakom: Za SPOCG

Rješnjem Republičkog sekretarijata
za informacije br. 285 od 11. 01.
2001. godine "PČELARSTVO" je
upisano u evidenciju javnih glasila
Crne Gore. Aktom Republičkog
sekretarijata za informacije 04/01-
355/2001. godine časopis je
oslobođen obaveza plaćanja poreza
na promet.

ŠTAMPA:

HKS SPEKTAR,
PODGORICA

STUDENTI BIOTEHNIČKOG FAKULTETA U POSJETI KUĆI MEDA

Korisno i dobro iskustvo za buduće stručnjake

Studenti treće godine studijskih programa Stočarstvo i Animalna proizvodnja Biotehničkog fakulteta Univerziteta Crne Gore, i njihova profesorica iz predmeta Zoohigijena i preventiva bolesti i Dobra proizvođačka praksa u stočarstvu dr Mirjana Bojanić-Rašović, posjetili su 30. novembra Kuću meda i informisali se o radu i aktivnostima Saveza pčelarskih organizacija Crne Gore, postignutim rezultatima i naporima Saveza zajedno sa Ministarstvom poljoprivrede i ruralnog razvoja u cilju razvoja pčelarstva Crne Gore.

Studentima se obratio Vladimir Radulović, tehnički sekretar SPOCG, koji je održao prezentaciju o aktivnostima Saveza, donesenim priručnicima Dobre pčelarske prakse i Dobre veterinarske prakse u zaštiti zdravlja pčela, a diplomirani veterinar Radojko Milovanović, iz veterinarske ambulante „Provet“ Spuž, podijelio je sa studentima svoje iskustvo vezano za praktični rad u pčelinjaku i mjere za otkrivanje i suzbijanje zaraznih bolesti pčela. Savez planira da na proljeće uveća pčelinjak koji se nalazi kod Kuće meda koji će biti na raspolaganju studentima za praktičnu obuku koja je inače dio programa Fakulteta. Nakon prezentacija Radulovića i Milovanovića uslijedila je još bogatija diskusija u okviru koje su studenti imali prilike da postavljaju različita pitanja.

Nakon diskusije Radulović je studente poveo u obilazak pogona za preradu voska i šećernog sirupa, kao i obilazak ostalih radnih prostorija u kojima se čuva pčelarski pribor, oprema i dr. Studenti su informisani da će uskoro biti instalirana i linija za pakovanje meda, što će biti takođe veoma značajno za realizaciju prodaje viškova meda crnogorskih pčelara. Studentima je naročito bila interesantna praktična demonstracija građe košnice i njenih djelova, sklapanja djelova košnice, uz uporedno objašnjenje Radulovića o funkciji i primjeni pojedinih djelova košnice. Uz to Radulović je iznio i svoja zapažanja i iskustvo vezano za život pčela, razvoj pčelinjeg legla, najznačajnijim mjerama dobre pčelarske prakse, periodima i uslovima koji idu na ruku pojavi bolesti, iskustvima u ishrani i prihranjivanju pčela, selekciji i uzgoju matica, formiranju matičnjaka, vrsti pčelarske opreme itd.

- Mogu da konstatujem da je ova posjeta veoma korisno i dobro iskustvo za studente, imajući u vidu i da Biotehnički fakultet još uvijek nema mogućnost za organizovanje praktičnih vježbi na Fakultetu. Posjeta je iz tih razloga trajala mnogo duže od planirane, a zajedno smo zaključili da je ostalo još mnogo neobrađenih tema o kojima bi bilo korisno razgovarati. Studenti su takođe izrazili zadovoljstvo cjelokupnim izgledom i opremljenošću objekta Kuće meda, prostorom za rad, salama u kojima se mogu organizovati korisni i stručni sastanci, u kojima se organizuju predavanja

uglednih stručnjaka iz oblasti pčelarstva i slično – kazala je profesorica Bojanić-Rašović dodajući da su interesantne i slike koje su postavljene u holu Kuće meda koje su naslikala djeca iz vrtića i osnovnih škola širom Crne Gore na temu pčele i pčelinjih proizvoda, posterima sa naučnih skupova, biblioteka i drugo, što sve zaista ostavlja utisak jako prijatnog ambijenta za rad.

Budućim stručnjacima iz oblasti stočarstva, odnosno animalne proizvodnje, nakon završenih studija osnovna djelatnost biće primarna proizvodnja hrane animalnog porijekla, među kojima značajno mjesto zauzima med i proizvodi od meda. Zato će im ovo iskustvo, po riječima njihove profesorice Mirjane Bojanić-Rašović, biti dragocjeno

i u profesionalnom i u ličnom smislu.

- Ove posjete studenata, a isto tako i đaka osnovnih i srednjih škola, kao i posjete djece iz vrtića, trebale bi da budu jedna redovna i ustaljena praksa, jer je to način da se kod djece razvija ljubav prema pčelarstvu, uopšte prema poljoprivredi i radu i mogućnost da steknu osnovna znanja koja će dalje nadograđivati – poručila je profesorica Bojanić-Rašović dodajući da je Kuća meda veoma značajan realizovani projekat koji već ima i koji će tek imati značajan uticaj na razvoj pčelarstva Crne Gore.

Ona je zahvalila u svoje ime i u ime svojih studenata Vladimiru Raduloviću i Radojku Milovanoviću na lijepo provedenom vremenu u Kući meda izražavajući nadu da će ovo biti samo početak uspješne saradnje i da će ona biti na obostranu korist, a sve sa zajedničkim ciljem - unaprjeđenje pčelarstva Crne Gore.

Studenti su upoznati sa skorašnjim početkom Škole pčelarstva u Kući meda a neki od njih su zamolili za informaciju o početku i organizaciji rada Škole, jer žele da i na taj način upotpune svoje znanje iz oblasti pčelarstva.

R.P.